ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΦΙΛΟΜΗΛΑΣ ΛΑΠΑΤΑ για την ομάδα ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΠΑΡΕΑΣ

ΦΙΛΟΜΗΛΑ ΛΑΠΑΤΑ

Η ΦΙΛΟΜΗΛΑ ΛΑΠΑΤΑ γεννήθηκε στην Αθήνα και είναι ο καρπός μιας Μακεδόνισσας κι ενός πολίτη του κόσμου. Σπούδασε δημόσιες σχέσεις κι εργάστηκε στον ιδιωτικό τομέα. Παραμένει όμως μόνιμη μαθήτρια της ζωής. Η πολυπλοκότητα των διαπροσωπικών σχέσεων την απασχολεί από πολύ παλιά και αυτός της ο προβληματισμός αποτυπώνεται στα βιβλία της. Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ είναι το έβδομο μυθιστόρημά της. Καθώς αγαπά την ποικιλία, ζει μεταξύ δύο κόσμων: της Ελλάδας και της Ιταλίας.

Πότε ήταν η πρώτη σου επαφή με την συγγραφή? Ποιο ήταν το ερέθισμα που σε παρακίνησε να γράφεις?

Από μικρή υπήρξα αχόρταγη αναγνώστρια. Το να γίνω συγγραφέας ήταν παιδικό μου όνειρο. Πραγματοποιήθηκε πολύ αργότερα σε ώριμη πια ηλικία. Αυτό που ονομάζουμε «κρίση της μέσης ηλικίας» δεν είναι τίποτα άλλο από την ανάγκη μας να πραγματοποιήσουμε τα όνειρά μας και να γίνουμε αυτό που φανταστήκαμε κάποτε για τον εαυτό μας. Νιώθω τυχερή που η ζωή μού δημιούργησε τις κατάλληλες συνθήκες ώστε να μπορέσω να γίνω αυτό που είχα ονειρευτεί.

Υπήρξε κάποιο κίνητρο για να γράψεις το νέο σου μυθιστόρημα?

Για κάθε μυθιστόρημα πάντα υπάρχει κάποιο κίνητρο, το οποίο είναι και η πρωταρχική «ιδέα» του συγγραφέα. Για το μυθιστόρημά μου Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ το κίνητρο ήταν η ανάγκη μου να κατανοήσω το πώς ως χώρα και ως λαός φτάσαμε στο ελεεινό σημείο που βρισκόμαστε σήμερα. Έπρεπε λοιπόν να γυρίσω πίσω στο παρελθόν, να μελετήσω την ιστορία, αυτή που δεν μας τη μάθανε στο σχολείο, για να μπορέσω να κατανοήσω το παρόν μας. Αποτέλεσμα της διετούς εξαντλητικής ιστορικής έρευνας που έκανα είναι και το σημερινό μυθιστόρημά μου Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ.

Πες μας λίγα λόγια για το βιβλίο σου "Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ"

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ αποτελεί το πρώτο αυτοτελές μυθιστόρημα μιας σειράς με υπέρτιτλο ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ. Πρόκειται για μια ιστορική μυθιστορηματική σειρά από γυναίκες Ελληνίδες, μέσα από τη ζωή και τις περιπέτειες των οποίων δίνω την «τοιχογραφία» των τελευταίων διακοσίων χρόνων της ιστορίας μας. Σκοπός μου είναι να καταγράψω το πολιτιστικό και πολιτισμικό στοιχείο της Αθήνας και της Ελλάδας γενικότερα, μέσα από την καθημερινή ζωή των κατοίκων. Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ, το πρώτο μυθιστόρημα αυτής της σειράς καλύπτει την περίοδο 1790 με 1838.

Τι είναι η Ιστορία για εσένα;

Επιστροφή στις ρίζες μου.

Ποια θέση θα έπρεπε να έχει η Ιστορία στη ζωή μας; Πόσο βοηθά έναν λαό;

Όλοι οι Έλληνες καλό θα ήταν να επιδιώξουμε να γνωρίσουμε την ιστορία της χώρας μας. Όλοι μας κληρονομούμε τα άλυτα προβλήματα του παρελθόντος μας. Γνωρίζοντας το παρελθόν μας μπορούμε να ξεκαθαρίσουμε τις ιδέες μας, τις αξίες και τους στόχους ζωής μας με σκοπό να μην επαναλάβουμε εκείνα τα σφάλματα τα οποία στη ροή του χρόνου μας οδήγησαν στην καταστροφή.

Πώς γεννήθηκε η ιδέα για το βιβλίο;

Προσπαθώντας να κατανοήσω το παρόν της χώρας μου, πώς δηλαδή φτάσαμε σήμερα ως χώρα της Ευρώπης σ' αυτό το απεχθές σημείο, κατάλαβα πως έπρεπε πρώτα να γνωρίσω καλά το παρελθόν μας, γιατί συμπεριφορές που δεν είναι υγιείς μεταφέρονται συνήθως και στις επόμενες γενιές. Αυτό που μας βασανίζει σήμερα τις περισσότερες φορές έχει τις ρίζες του στις προηγούμενες δεκαετίες.

Από πού αντλείς έμπνευση για τα βιβλία σου? Έχεις επηρεαστεί από την εποχή της πνευματικής και οικονομικής κρίσης?

Έμπνευση αντλώ από τη ζωή, η οποία συνήθως ξεπερνάει και την πιο μεγάλη φαντασία. Επίσης πολλοί αναγνώστες, που αγαπούν τα βιβλία μου, κατά καιρούς μου εμπιστεύονται τις προσωπικές τους ιστορίες. Σαφώς και με επηρεάζει η κάθε εποχή με τις ιδιαιτερότητές της, εξάλλου, όπως ήδη σας εξήγησα, καρπός της τωρινής πνευματικής και οικονομικής κρίσης της χώρας μας είναι και το μυθιστόρημά μου Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ.

Γιατί επέλεξες αυτή την περίοδο και πώς συγκεντρώθηκαν τα στοιχεία που χρησιμοποίησες;

Το 1800 και η προεπαναστατική περίοδος της χώρας μας είναι ελάχιστα γνωστή. Το μυθιστόρημά μου «Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ» είναι προϊόν διετούς έρευνας στην ιστορία της Ελλάδας, της Αθήνας και των κατοίκων της. Διάβασα ό,τι έχει γραφτεί για εκείνη την περίοδο και βιβλιογραφία παραθέτω στο τέλος του βιβλίου. Συμβουλεύτηκα συμβολαιογραφικά αρχεία, μουσεία, διαδίκτυο. Επισκέφτηκα και κάθε σημείο και γειτονιά της Αθήνας την οποία αναφέρω στο μυθιστόρημά μου. Εκείνο που με βοήθησε πολύ ήταν οι συνεντεύξεις που μου παραχώρησαν κάποιες παλιές αθηναϊκές οικογένειες, οι οποίες μου άνοιξαν τα αρχεία τους απ' όπου και άντλησα τις πληροφορίες που χρειαζόμουν. Ένας ολόκληρος θησαυρός των τελευταίων διακοσίων χρόνων της ιστορίας μας!

Παράλληλα είναι ένα βιβλίο με το οποίο αρχίζει μια σειρά μυθιστορημάτων με γενικό τίτλο «Οι κόρες της Ελλάδας». Γιατί εστίασες στις γυναίκες και τι θα ακολουθήσει μετά, στα επόμενα βιβλία;

Πρόκειται για γυναίκες Ελληνίδες, Αθηναίες οι περισσότερες, μέσα από τη ζωή και τις περιπέτειες των οποίων δίνω την «τοιχογραφία» των τελευταίων διακοσίων χρόνων της ιστορίας μας και της ιστορίας της Αθήνας. Η σειρά δεν είναι διδακτική, είναι μυθιστορηματική. Πολλά από τα πρόσωπα στα οποία αναφέρομαι έχουν υπάρξει στο παρελθόν, στην Αθήνα και έχουν σημαδέψει με τις ζωές τους (άλλες απλές, άλλες επώνυμες) την ιστορία και την ταυτότητα της πόλης. Σκοπός μου ήταν, και είναι για τα επόμενα βιβλία της σειράς, να καταγράψω το πολιτισμικό στοιχείο της Αθήνας και της Ελλάδας γενικότερα. «Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ» είναι το πρώτο μυθιστόρημα της σειράς, καλύπτει την περίοδο 1790 έως 1838 και ολοκληρώνεται με τον γάμο του βασιλιά Όθωνα με την Αμαλία.

Πόσο πιστεύεις ότι επηρεάζει η οικονομική κρίση της χώρας μας το χώρο του βιβλίου?

Δυστυχώς πολύ. Στη χώρα μας, πάντα το βιβλίο θεωρείτο δευτερεύον και μη αναγκαίο. Εξάλλου για το πόσοι είναι οι Έλληνες που διαβάζουν βιβλία, μιλούν από μόνες τους οι στατιστικές. Είναι απογοητευτικότατες. Φανταστείτε λοιπόν αυτά τα έξη χρόνια της οικονομικής κρίσης, όπου όλοι έχουμε

περιοριστεί στα απολύτως απαραίτητα, ποιο σημείο κατακόρυφης πτώσης έχει αγγίξει η αγορά του βιβλίου. Κι ας ελπίσουμε ότι δεν θα βιώσουμε και χειρότερα!

Ξεχωρίζεις κάποιο από τα βιβλία σου?

Έχω γράψει επτά βιβλία και είναι όλα τους «παιδιά» μου. Ξεχωρίζω όμως το μυθιστόρημα LACRYMA CHRISTI (Το δάκρυ του Χριστού), γιατί λατρεύω την ομώνυμη ηρωίδα του. Πρόκειται για το «ταξίδι» μιας γυναίκας στην αυτογνωσία. Βίωσα απίστευτα ευτυχισμένες στιγμές γράφοντάς το. Παράλληλα με την ωραιότατη ιστορία της ηρωίδας μου, δίνω και την ιστορία των Ελλήνων στη Σαρδηνία και Σικελία του 19ου αιώνα.

Θα ήθελες να μεταφερθεί το βιβλίο σου "Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ" στην τηλεόραση?

Βεβαίως! Με την προϋπόθεση ότι η παραγωγή θα είναι εξαιρετικής ποιότητας, πράγμα σπάνιο τη σημερινή εποχή. Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ μου είναι ιστορικό μυθιστόρημα και, όπως αντιλαμβάνεστε, απαιτεί ακριβή παραγωγή. Η τελευταία ποιοτική μεταφορά βιβλίου που παρακολούθησα στην τηλεόραση ήταν ΤΟ ΝΗΣΙ.

Όταν ήσουν παιδί ποιο βιβλίο είχες αγαπήσει πιο πολύ και ποιον συγγραφέα?

Διάβαζα πολύ. Κατ' αρχήν με «συντρόφεψαν» όλα τα παιδικά κλασικά μυθιστορήματα της αγγλικής λογοτεχνίας. Στην εφηβεία, μελέτησα όλο το συγγραφικό έργο της Τζέιν Όστιν. Παράλληλα ανακάλυψα τους Έλληνες κλασικούς (Λουντέμη, Αθανασιάδη, Καραγάτση, Καζαντζάκη, κ.α.). Κατόπιν πέρασα στους Λατινοαμερικάνους. Αργότερα στους Ρώσους. Τέλος στους

Αμερικάνους. Τώρα επιστρέφω στους Αρχαίους Έλληνες και ξαναδιαβάζω τα αθάνατα κείμενα και τις τραγωδίες.

Υπάρχουν κάποια μυστικά που θα ήθελες να πεις σε έναν γονιό ο όποιος θέλει να κάνει το παιδί του να αγαπήσει τα βιβλία?

Λιγότερη τηλεόραση, ίντερνετ και βιντεοπαιχνίδια. **Βιβλία ως δώρα από πολύ μικρή ηλικία.** Για τα πολύ μικρά παιδιά θα πρότεινα κάθε βράδυ ο γονιός να τους διαβάζει μια μικρή ιστορία πριν να κοιμηθούν. Έτσι το διάβασμα γίνεται για τα παιδιά αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητάς τους. Επίσης να παρακολουθούν παρουσιάσεις παιδικών βιβλίων, που γίνονται συνήθως με πολύ μεράκι και διάφορα δρώμενα (τις παρακολουθώ ακόμα κι εγώ σ' αυτήν την ηλικία!!!). Το ξέρω πως δεν είναι εύκολο τη σημερινή εποχή της τεχνολογίας. Εγώ μεγάλωσα δίχως τηλεόραση και η μεγαλύτερη διασκέδασή μου ήταν το βιβλίο. Δεν ισχύει πια το ίδιο.

Σε ποια από τα πρόσωπα των/του βιβλίων σου βλέπουμε στοιχεία του εαυτού σου και τις προσωπικότητας σου?

Τα μυθιστορήματα είναι ταξίδια στο εσωτερικό του κάθε συγγραφέα. Πίσω από κάθε μυθιστόρημα κρύβεται η προσωπική ζωή του συγγραφέα την περίοδο της συγγραφής. Σε κάθε πρόσωπο των βιβλίων μου βρίσκεται και κάποιο στοιχείο δικό μου.

Πως είναι η καθημερινότητα ενός συγγραφέα? Ποιες άλλες είναι οι δραστηριότητες σου?

Επειδή ασχολούμαι με το ιστορικό μυθιστόρημα, παράλληλα με τα καθημερινά μιας συνηθισμένης νοικοκυράς, (που μου χαρίζουν αφάνταστη ηρεμία), αφιερώνω πολύ χρόνο στην ιστορική έρευνα και στη μελέτη.

Ποια η σχέση σου με το διαδίκτυο και τα μέσα τεχνολογίας?

Διαδίκτυο και μέσα τεχνολογίας τα παρακολουθώ κατ' ανάγκη. Δεν μπορώ να πω πως έχω εξαιρετική σχέση με την τεχνολογία γενικά. Είμαι συγγραφέας «παλιάς κοπής»! Βέβαια αναγνωρίζω την αναγκαιότητα και την χρησιμότητα του διαδικτύου και παρακολουθώ όλα τα δρόμενα, δίχως να παθιάζομαι ή να περνώ όλη την ημέρα μου «κολλημένη» στον υπολογιστή μου. Υπάρχουν τόσα άλλα ωραία στη ζωή να ασχοληθεί κανείς!!

Έχεις αλλάξει το μέλλον του ήρωα του βιβλίου σου προχωρώντας στη συγγραφή του ή σε δυσκόλεψε κάτι?

Πολλές φορές συμβαίνει αυτό. Δηλαδή οι ήρωές μου να αποκτούν δική τους φωνή και θέληση και να με αναγκάζουν να αλλάξω διαλόγους ή κάποιες φορές και το τέλος ενός μυθιστορήματος.

Ποιος χαρακτήρας σε δυσκόλεψε κατά την συγγραφή του βιβλίου και γιατί?

Στη συγγραφή ενός μυθιστορήματος με δυσκολεύουν συνήθως εκείνοι οι ήρωες οι οποίοι έχουν χαρακτηριστικά δικά μου που απεχθάνομαι!

Πιστεύεις ότι θα ήθελες να αλλάξεις κάτι σε κάποιο βιβλίο που έχει ήδη εκδοθεί? Με ποιο μουσικό κομμάτι θα έντυνες το βιβλίο σου?

Όχι δεν θα ήθελα ν' αλλάξω απολύτως τίποτα. Κάθε μυθιστόρημά μου αντιπροσωπεύει μια συγκεκριμένη περίοδο της ζωής μου που θέλω να παραμείνει έτσι ακριβώς όπως την αποτύπωσα στο χαρτί. Για την ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ μου θα διάλεγα το τραγούδι ΛΕΓΚΩ του Γιάννη Μαρκόπουλου με την Χάρις Αλεξίου, γιατί αυτό είναι και το όνομα της κεντρικής ηρωίδας του μυθιστορήματος.

Πως ένοιωσες όταν τελείωσες την γραφή και έγραψες την λέξη ΤΕΛΟΣ στο βιβλίο σου?

Συνήθως όταν τελειώνω ένα μυθιστόρημα νιώθω ανακούφιση. Σαν να πέρασα μια εσωτερική κάθαρση με επιτυχία. Και βέβαια «κλείνω» μια εποχή της ζωής μου κατά την οποία ζω δυο ζωές: Αυτή την πραγματική και την άλλη των ηρώων μου.

Ετοιμάζεις κάτι άλλο αυτό τον καιρό? Θα ήθελες να μας πεις με τι πραγματεύεται?

Βρίσκομαι σε ιστορική έρευνα για το επόμενο αυτοτελές μυθιστόρημα της σειράς ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

Πιστεύεις πως ένας συγγραφέας πρέπει να έρχεται καταρχάς σε κόντρα με τον ίδιο του τον εαυτό?

Όχι, εγώ προσωπικά σπάνια έρχομαι σε κόντρα με τον εαυτό μου. Όλη μου η ζωή βασίζεται σε επιλογές και συνέπειες. Αποδέχομαι εκ των προτέρων τις συνέπειες ως αποτέλεσμα των επιλογών μου. Βλέπετε, μεγαλώνοντας και ωριμάζοντας, συνειδητά επιδιώκω πια την πνευματική ηρεμία, την οποία μόνον ένα μυαλό, που βρίσκεται σε ειρήνη με την ίδια την ουσία του, μπορεί να πετύχει (αυτό που οι Αμερικάνοι ονομάζουν «peace ofmind»).

Ποια συμβουλή θα έδινες σε ένα νέο που κάνει τα πρώτα βήματα του στο χώρο της συγγραφής?

Ο ίδιος να διαβάζει πολλά μυθιστορήματα άλλων συγγραφέων. Όλοι οι σπουδαίοι συγγραφείς υπήρξαν κάποτε και σπουδαίοι αναγνώστες. Να διατηρήσει την πρωτοτυπία του στην έκφραση λόγου και να μην προσπαθήσει να «μοιάσει» σε άλλον συγγραφέα. Να μην βιάζεται να πετύχει τον στόχο του και να μην επιδιώκει να γίνει αρεστός στο πλατύ κοινό (αυτό δεν θα το πετύχει ποτέ). Και βέβαια, στο τέλος θα του έλεγα πως πρώτα θα πρέπει οπωσδήποτε να έχει κάποια σταθερή δουλειά για λόγους βιοποριστικούς. Μόνον όταν είναι λυμένο το πρόβλημα του βιοπορισμού, μπορεί ένας επίδοξος συγγραφέας να ασχοληθεί με το πάθος της συγγραφής.

Τι θα διάβαζες αυτό το διάστημα;

Ασφαλώς συνεχίζω την ιστορική έρευνά μου για τις επόμενες δεκαετίες. Η σειρά «ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ» είναι έργο μακράς πνοής και η συγγραφή του θέλει έρευνα, αντοχή και πειθαρχία.

Οι επιρροές σου και τα πρότυπα σου αν υπάρχουν?

Οι αθάνατοι Έλληνες κλασικοί του περασμένου αιώνα.

Ένα μότο που ακολουθείς?

Αληθινή ευτυχία είναι η αγάπη για τη ζωή!

Τι ονειρεύεσαι και τι ελπίζεις?

Υπάρχουν φάσεις στη ζωή μας όπου τα όνειρα είναι αναπόφευκτα. Σε αυτή τη φάση της ζωής μου εγώ έχω μόνο ρεαλιστικές προσδοκίες: υγεία για εμένα και την οικογένειά μου.

Πριν κλείσουμε η τελευταία λέξη δικιά σου.

Η ΖΩΗ ΔΕΝ ΑΝΑΒΑΛΛΕΤΑΙ.